

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Általános Tudóstitó: hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Jegyzőkönyv

felvetett Csáktornyan, a csáktornyai önk. tűzoltó-egylet 1899. január 8-án tartott közgyűléseről.

Elnök Nuzsy Mátvás. Jegyző Alszeghy. Jelenvoltak: Morandini, Benedikt, Mastnak, Deák, id. Bencsák, ifj. Bencsák, Salon, Szei-verth, Godina, Döring, Polesinszky, Meider, Buday, Ceizek, Frász Balázs, Hampamer, Kipke, Vengert, Bedics, Hepp, Hoffmann, Horváth Gy., Horvatics Mihály, Horvatics Viktor, Kopjár F., Kopjár J., Krizsán, Kukovec, Megla Gy., Partlics, Reizer, Strahunja, Svacsina, Troják, Vrbnjak, Zuzel, Cvetkovics A., Kris-tofics, Bors, Hanzsel, dr. Schwarz.

1. §. Elnök üdvözölvén a tagokat, az alapszb. 6. §. értelmében a gyűlést határozat-kepesnek és megnyitottak nyilváníta.

A mai jegyzőkönyv hitelesítésére kiküld-etnek Salon Péter és Cvetkovics Antal tag urak.

Fájdalommal jelenti elnök, hogy Zrinyi János egyesületünknek 23 éven buzgó mű-ködő tagja, 1898. okt. 20-án meghalt. Indít-ványozza, hogy a közgyűlés ezen buzgó tag-társunk elhalálózása alkalmából érzett benső fájdalomnak jegyzőkönyvileg adjon kifejezést. Elfogadtatott.

2. §. Szeiwerth parancsnok jelenti, hogy a működő tagok száma 1892. jan. 1-ével 59 volt, évfolyamán belépett 9, kilépett 2, eltávozott 1, kizárattott 4, meghalt 1. A mű-ködő tagok állománya ma 60 tagot számlál. Tartott 7 gyakorlatot, 3 köz- és 5 vál. ülést és a segély-egylet 5 gyűlést. — Május 4-én mint rendesen minden évben, testületi fel-vonulás az ünnepi istentisztelethez. — Tüz eset 3 volt: aug. 4-én Nagyaluban, novemb. 24-én Csáktornyan kéménytűz, decz. 6-án Csáktornyan gerendaégés. — A segély-alap számadásait a kiküldött bizottság átvizsgálta és azt teljesen rendben találta; a vagyon 3711-84 frt. Indítványozza e czimnél, hogy Godina Miklós segély-egyleti pénztárosnak köszönet szavazzassék.

A közgyűlés a parancsnoki jelentés tu-domásul veszi és Godina Miklós pénztáros-nak köszönetet szavaz.

3. §. Szeiwerth parancsnok bemutatja a tűzoltói szerelvényekről felvett leltárt, mely-nek értéke 3789-3 frt.

Egyik példány az irattárba helyeztetni, a másik a szertárosnak kiadatni rendeltetik.

4. §. Jegyző bemutatja a bizottság által felülvizsgált és helyesnek talált következő évi számadásokat:

B e v é t e l:

Pénztármaradvány	656 frt 91 kr.
Tánczvigalom jövedelem	115 » 21 »
Gr. Festetics J. adománya	25 » —
Csákt. tkpénztár »	50 » —
Muraközi » »	40 » —
Csákt.-Vid. » »	15 » —
Csáktornya község »	120 » —
Különfé' e bevételek	29 » 15 »
Zenekar egyenruhája	18 » 50 »
Fáklyák használatáért	36 » —
Tagsági díj	155 » —
Tagsági díj-hátralék	20 » —
Összesen	1280 » 76 »

K i a d á s:

Szaklapokra	12 frt 55 kr.
Tűzkár biztosítás	6 » 46 »
Szolga fizetése	136 » —
Útalványok szerint	274 » 70 »
Számlák	87 » 60 »
Tagsági díj-hátralék	20 » —
Készpénz	743 » 45 »
Összesen	1280 frt 76 kr.

Elfogadtatott s Deák József pénztáros-nak köszönet nyilvánítas mellett a felment-vény megadatik.

5. §. Elnök bemutatja az 1899. évre előirányzott következő költségvetést:

B e v é t e l:

Pénztári készlet	774 frt 01 kr.
60 pártoló-tag á 2 frt	120 » —
Csáktornya város adománya	120 » —
Összesen	1014 frt 10 kr.

K i a d á s:

Szolga fizetése	144 frt — kr.
Tűzkár biztosítás	6 » 46 »
Tagsági-díj Bpest-Z.-Egerszeg	6 » 05 »
Két szaklapra	6 » 10 »
Különféle kiadásokra	100 » —
Hiv. utazásra	20 » —
50 m. tömlő	70 » —
1 drb. tolélétra	400 » —
Pénzmaradvány	261 » 49 »
Összesen	1014 frt 10 kr.

Elfogadtatott.

6. §. Elnök és parancsnok lelkesítő és buzdító beszédének kíséretében a következő működő tagoknak, kik XV., X., V. évig egy-huzamban szolgálnak, osztattak ki a szolgálati érmek: Vrbnjak György (6803), Part-lics Lajos (6804), Baranics Antal (6805), Kukovecz Ferenc (8200), Godina Miklós (8201), Döring Emil (8203) 15 éves; Krizsán Ferenc (8206), Sztrahunya József (8207), Ceizek István (8208) 10 éves. Kipke István (13248), Hoffmann Ignác (13249), Horváth György (13250), Vengert Alajos (13251) 5 éves.

7. §. Elnök előterjesztésére a közgyűlés egyhangulag hozzájárul a tánczvigalom meg-tartásához, melynek napja jan. 21-ére tűze-tett ki. A mult évben megválasztott vigalmi bizottság kiegészítettik a következő tagokkal: Polesinszky Emil, Frász B., Czeizek J., Hor-váth Gy., Kopjár Ferencz, Horvatics Gyözö.

8. §. Morandini a következő indítványt terjeszti a közgyűlés elé: »Miután a tűzoltó-egylet a zenekart a szépítő-egyesülettől át-vette, szükségesnek tarlja, hogy a karmester fizetésére a közgyűlés az egylet vagyonából egy bizonyos évi segélyt szavazzon meg s ezt a további évekre is biztosítsa.« — Ennek ellenében Alszeghy a következő indítvánnyal lépett fel: »Tekintetbe véve a tűzoltó-egylet egyedüli célját, mely egyrészt az erő és ügyesség fejlesztésében, másrészt a közérde-ket veszélyeztető elemi csapások elhárítására irányult egyöntetű működésében nyer ki-fejezést; tekintve, hogy az egyletet pártoló tagok tagsági díjaikat csakis e tekintetből fizetik be; tekintetbe véve, hogy az alap-szabályok értelmében a közgyűlés nincs fel-jogosítva bármi más, a tűzoltóság célját nem szolgáló intézményekre adományokat megszavazni, arra kéri a közgyűlést, hogy Morandini ur indítványát, mely egyenesen az alapszabályokba ütközik, még szavazásra se bocsássa.« — Hosszas eszmecsere után a közgyűlés Nuzsy elnök ur következő ki-jelentését fogadja el: Miután az alapszabályok értelmében a közgyűlés nincs jogosítva más célra, csakis tűzoltói célra pénzt megsza-vazni; miután ezen indítvány a mai köz-gyűlés tárgysorozatában nem is volt felvéve, tehát szavazás alá sem bocsátható; de mivel a tűzoltó-egylet saját körében tényleg zene-kart szervezett s ennek a zenekarnak kar-mestere is van, ki csak bizonyos fizetés mellett hajlandó a zenekar tagjait oktatni, s miután a zenekar fentartására máris, a tűzoltó-egyleten kívül, sikerült vagy 25 tag-ból álló zenekart-pártoló tagokat gyűjteni, kik a zenekar költségeinek fedezésére egy bizonyos havi összeg lefizetésére kötelezték magukat s így nagyjában a zenekar fenn-állása biztosítva van; a mennyiben pedig ezen pártoló tagdíjak még sem volnának elégségesek, úgy elnök és Morandini pa-rancsnok erkölcsi és anyagi felelősséget vál-lalnak, hogy a netán szükséges pénzüsszeget egyéb, társadalmi uton fogják előteremteni s a zenekar rendelkezésére bocsátani.

K. m. f.

Alszeghy
jegyző.

Nuzsy
elnök.

Hitelesítjük:

Cvetkovics Antal. Salon Péter.

A csáktornyai nőegylet köréből.

A helybeli jótékonycélu nőegylet f. hó 16-án tartotta meg Bernyák Károlyné elnökele alatt az évi rendes közgyűlését. Főbb tárgyai voltak:

1.) A titkár röviden előterjeszti évi jelentésében az egylet választmányának működését és szellemi állapotát, fölemlíti a tagok számát (79) és kiemeli azok pontosságát.

2.) Bencsák Stana pénztáros kimerítő jelentést tesz a pénztár állapotáról:

Az 1898. évben bevétel volt 1.) tagsági díjakból 264 frt 72 kr.; 2.) hangverseny jövedelme 132 frt 88 kr.; 4.) adományokból 115 frt; 4.) kamatokból 152 frt 01 kr. Összesen 664 frt 61 kr.

Kiadás: 1.) rendes havi segélyezésre 445 frt; 2.) rendkívüli segélyezésre 36 frt; kezelési költség 20 frt; 4.) karácsonyra fa és csizma 126 frt 62 kr. Összesen 627 frt 62 kr. Egyenleg 36 frt 99 kr.

Az 1897. évi számadás szerint decz. 31-én a vagyon kitélt 2971 frt 41 krt. 1898. évi bevétel 664 frt 61 kr. Összesen 3636 frt 02 krt. Kivonva az 1898. évi kiadást 627 frt 62 kr. Az összes vagyon az 1898. évi decz. 31-én 3008 frt 40 kr., mely összeg takarékpénztári könyvecskékben a takarékpénztárakban van elhelyezve.

3.) A pénztárt vizsgáló-bizottság nevezetesen Bernyák Károlyné, Probszt Ferenczné és Margitai Józsefné f. hó 10-én a pénztárt megvizsgálta s ennek alapján Margitai Józsefné a pénztár állapotáról szóló jelentésében kinyilvánítja, hogy a vizsgáló-bizottság a pénztári naplókat megvizsgálta s azokat rendben és minden tekintetben mintaszerűnek és kifogástalannak találta s így kéri a közgyűlést, hogy a pénztárosnak a felmentvény megadása mellett, jegyzőkönyvileg köszönet nyilváníthatassék.

A jelentést a közgyűlés örvedetesen veszi tudomásul és Bencsák Stana pénztárosnak odaadó készsége, buzgalma és fáradságáért legmelegebb köszönetét nyilvánítja.

4.) Előterjesztett 1899. évre segélyben részesülők névjegyzéke, számszerint 34. Erre

nézve elhatározatott, hogy mind a 34 segélyben ugyanannyi segélyben fog részesülni, mint valaly.

5.) Az egyletet nemes törekvésében legujabban szivesek voltak támogatni: a) a helybeli ifjuság, mely szilveszter-estélyt rendezett s jövedelméből 16 frt 46 krt az egyletnek juttatott. b) Kovács János domásineczki fővadász 10 frtot volt szives adományozni. Az egylet hálásan veszi az adományokat és az adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja.

6.) Választmányi tagokul megválasztottak: König Ernőné, Szalmay Józsefné, Menecsey Károlyné, Friedl Jánosné, Révfy Gézané.

7.) Margitai Józsefné indítványa folytán az egylet legbensőbb részvétét és fájdalmát jegyzőkönyvileg megörökíti azon szomorú eset felett, hogy kebeléből Kollárits Mihálynél, ki az egyletnek megalakulása óta részint rendes tagja, részint elnöke, részint választmányi tagja volt, elvesztette. A kérelhetetlen halál idő előtt rabolta el, de kedves emléke megmaradt és maradni fog, míg az egyletnek egy élő tagja lesz. Az elhunyt iránt volt szeretete és hála emlékeül mély fájdalmát így rója le.

8.) A jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek Hackl Károlyné és Friedl Jánosné.

9.) Végül az elnök meleg hangon köszönetet mond az őt támogató tagoknak jóindulatu pártfogásukért és az ügy iránti meleg érdeklődésükért, s ezután az ülést lefejeztnek nyilvánította.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Esküvők.** Vrána Frigyes mura-szentkereszturi földbirtokos tegnap tartotta esküvőjét Bödi Fanny kisasszonnyal, ugyanottani tanítónővel. — Herczigonya Alajos helyben állomásozó dsidás-örmester f. hó 15-én vezette oltárhoz Puhr Mátvás csáktornyai posta- és távirtdai altiszt Teréz nevű leányát.

— **Közgyűlés.** A helybeli iparos-egylet f. hó 29-én, esetleg február 5-én d. u. 2 órákor tartja évi közgyűlését a közs. népiskola egyik tantermében.

— **A csákt. önk. tüzoltó-egylet** zenekara f. hó 14-én Varazsdon a Vujcesek-féle vendéglő bálján játszott, amidőn a vendéglős, Szántek Vilmos egy magát megnevezni nem akaró csáktornyai részéről egy koszorut nyújtott át a zenekar érdemes karmesterének szorgalma és fáradsága elismerésül.

— **Ujnczozások.** Az idei ujnczozások vidékünkön a következők rendben tartatnak meg: Csáktornyán április 4-től 8-ig, polgári elnök dr. Tuboly Gyula; Letenyén április 9-től 12-ig, polgári elnök dr. Hauser János; Alsó-Lendván márczius 7-től 13-ig, polgári elnök Hajós Mihály.

— **Megszűnt lap.** Az Alsó-Lendván megjelent »Dél-Zala« cz. heti lap január 8-iki számaival megszűnt.

— **Születés és halálozás.** A perlaki anyakönyvi kerületben az 1898. év folyamán született 162, elhalt 104 egyén, így a szaporodás 58. A házasságkötések száma 32.

— **Gazdasági szakelőadások Légrádon.** Ismét az érdeklődés azon fokával találkozunk, mely a gazdaközöséget az eddig tartott két előadás mindegyikére oly szép számmal összehozta. F. hó 15-én Dekányi Mihály áll. tanítóképző-intézeti tanár tartott népies előadást a gazdaközöségnek, kik számszerint 160-an vettek részt. Előadásának tárgya: »A káros állatok és azok elleni védekezés« volt. A jelen voltak élénk érdeklődése és figyelmével mellett tartott előadása során megismertette a phylloxera szaporodását, terjedését, áttért az ellene való védekezések módjaira, a peronospora és védekezésére. Végül pedig érdekes és magvas előadásának befejeztével a jelen voltak között előadását tartalmazó füzeteket osztott szét. (mf.)

— **A krajczárok** egy pénzügyminiszteri rendelet értelmében 1899. évi decz. 31-éig forgalomban maradnak. A fillér azonban csak névleg szerepel, mert egyfilléres aprópénz a közforgalomban nem található.

TÁRCZA.

A boldogságot ki kell küzdeni.

— Irta: Havas Zeigmund. —

Lázás munka folyt már kora reggel óta Fejes Ödön házában. Nagy takarítás, nagy átalakítás, butorok ide-oda illesztése, padlómozolás, meg sok minden, a mi csak szükséges ahhoz, hogy egy szokatlanul nagy társaság kellőképen fogadható legyen. A munkában maga a ház urnöje jár elől jó példával, nagy segítségére van Berta leánya, ki már napok óta izgatottan készült a fogadásra. A konyhából sürgés-forgás, sisterség zaja hallatszik. A kép teljes: itt legalább lakodalomra készülnek. Pedig nem arra.

Fejes Ödön egyike a főváros jobb módu hivatalnokainak. Hivatalában buzgó, lelkiismeretes; állandó kedveltje főnökének. Otthon példás családapa, ki családjáért kész feláldozni nyugalmát, mindenét. Gyermekeit kimondhatatlanul szereti és soha sem mulaszt el alkalmat, midőn nekik örömet szerezhet. Gyöngéd szeretettel nevelte őket és büszkén vallja hogy ő kizárólagos nevelőjük.

Csendes családi életet élve multak el az évek. A leányok felnőttek és elérkezett az idő, midőn a társadalmi szokások szabványai szerint gyakorlatilag is meg kellett tanulniok, hogy az ember nemcsak önmagának vagy családjának van teremtvé, hanem forognia kell társaságokban, mozognia más emberek között is, hogy e mozgás közepette kifejlődhessek hajlama élethivatásának betöltéséhez.

Fejes Ödön, mint józan gondolkozású családapa, ezt belátta és csakhamar kész volt tervével. Közölte is családijával és ez az elhatározás idézte elő a nagy élénkséget.

Berta izgatottan gondolt a nagy napra, amelyen az első tánczóra örömeit fogja átélvezhetni. Első eset, midőn nagyobb társaság láthat maga körül és örömebe, melyet a változás előidézett, belevegült a félelem is, mely igen gyakran aggasztotta a miatt, fog-e tudni a nyüzsgő körbe beilleszkedni? A képelet varázsesete szépnek, szemkápázatotónak festette a jövőt és az álmatlan éjszakák szorosan összefügnek e tárgygal.

Hát ki ne emlékeznék ezekre az érzésekre, melyek szüntelenül kísérik az embert, érzelmű világában szünetlenül gyorsasággal apályt és dagályt: mondhatatlan félelmet és túlaradó örömet kelte? Kinek ne volna élénk emlékeztében az izgatottságnak minden tagját átjáró érzete, melyet az első tánczóra közeledése benne ébresztett? Legkedvesebb gyermekemlékeink közé tartoznak, melyek még az élet tomboló, pusztító szélvészzeit át is utat törnek maguknak fényökkel és sok kesergő szívnek nyújt enyhítő balzsamot a jelen sivárságában.

Csinos társaság gyűlt egybe Fejeséknél. Nyolcz ifju hölgy és ugyanannyi fiatal ember. A hölgyek magukkal hozták szüleiket, rokonaikat. A tágas szalon, mely most tánczteremmé avanszált, alig tudta befogadni a vendégséget. Végre megcsendült egy divatos polka pattogó üteme, fel-fel hallatszott a tánczmeister kommandirozása . . . csakhamar vígan lebegő párok suhogása töltte be a termet.

Bertának izgalmas percei voltak. Kezdetben kissé félszegen teljesítte a házi kisasszony tisztét, később azonban mindinkább ügyesebben. Lelőtelező nyájassága, szeretetreméltó modora mindenkinek feltűnt. Felsőiesen tánczolt, alig tarthatott egy percnyi pihenőt, mert kézzel-kézre adták tánczosai.

Csak egy a nyolcz közül volt e képek néma szemlélője. Nem mert Bertához közeledni, noha nagyon, de nagyon szeretett volna vele tánczolni, társalogni. Csendes, szerény fiu, ki e környezetben teljesen ismeretlen. Közvetve nyert meghívást az órákra. Nem mert közeledni hozzá, azt híven, hogy tolatkodónak fog látszani és még nevettség tárgya lesz. Saját személyét oly kevéssé tartotta, hogy azt, ki általános körülrajongtak, ki ugy a társalogs, mint az egész társaság középpontja volt, alig merte megszólítani.

Berta uszott a gyönyörben. Fialat, hervülő-kény szive hevesen dobogott, feje szédült a szokatlan fényben. Egész lénye hirtelenül oly rázkódó-tató átalakuláson ment keresztül, amilyenre soha nem gondolt volna. A káprázat, mely szemei elé tárult, a szokatlan és folyton változó kép varázsa, búbjós melódiák andalító akkordjai megnyiták előtte ama felsőbb régiókat, melyek eddigelé rejtve voltak előtte s melyekben a hétköznapi élet egyformaságához szokott lelke, mint egy kalitkájából kiszabadult madár, tévözvára csapongott.

(Vége köv.)

— **A bellatinczi kaszinó** f. hó 8-án tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését. Megválasztottak: elnökül: Kajdos Károly, al-elnökül: Kelecsényi Ferencz, pénztárnokul: Balcz Aladár, háznagyul: Kirchlechner Győző, jegyzőül: Horváth Taksony lett választva. A választmányba: Koczeth Mátyas, Vlasicz Nándor, dr. Messer Samu, Vadovits Rezső, Xeus Béla, dr. Czipot Zoltán, Benkovits János és Vugrincsic Boldizsár tagok választottak be. — Ezután következett a Millenium emlékére tett alapítvány 20 koronát kitevő kamatainak kiosztása négy vend anyanyelvű, a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett tanulónak. A legjobbnak kijelölt négy gyermek megjelent a gyűlés előtt s valóban tiszta és szép kiejtéssel mondták fel a szebbnél szebb verseket s igazán díszere válik a tanítói-karnak, hogy idegen anyanyelvű gyermekekkel ily szép eredményt tudtak felmutatni. Kajdos Károly elnök ékes szavakkal buzdítja a gyermekeket, egyszermint a tanító uraknak köszönetet mond a magyarosítás érdekében tett fáradságukért s a díjakat átadta a tanulónak. Márkus Lajos tanító köszönetet mond a kaszinónak, a gyermekek és a maga nevében a nemes és hazafias adományért.

— **A közigazgatási bizottsági ülésen** Ziegler Kálmán bizottsági tag indítványára elhatározta a bizottság, hogy a Pozsony—Varazdi állami közút Csáktornya várostól a vasutállomásra vezető szakaszának alapos kijavítása iránt a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intéz. Ezen köztiszakaszon ugyanis a teherforgalom rendkívül nagy, minek folytán a két év előtt hengerezett bazalt macadam most már egészen tönkrement. Az államépítészeti hivatalnak az alapos helyreállításra vonatkozó javaslatát — a hivatalon kívül álló befolyás következtében a miniszterium annak idején nem fogadta el.

— **Gazdasági szakelőadások** január 22-én Csáktornyan Guzman Dénes m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő: »Az okszerű szőlőművelésről.« Előadási hely: a községi népiskolában délután 3 óraker. — Alsó-Leedván, Nagy Károly tanítóképző-intézeti tanár: »A háziipar különféleségéről.« Az áll. polgári iskolában délután 3 óraker. — Letenyén, Farkas Sebestyén keszthelyi gazdasági tanítészeti főkértész: »A szőlő okszerű műveléséről.« A népiskolában, esetleg a szabadban délelőtt 11 óraker. — Becsehelyen, Farkas Sebestyén keszthelyi gazd. tanítészeti főkértész: »Az okszerű szőlőművelésről.« A népiskolában, esetleg a szabadban délután 3 óraker. — Légrádon, Berger Károly Lajos m. kir. gazdasági szaktanár: »Az okszerű földművelésről.« A népiskolában délután 3 óraker. — Az eddig megtartott 3 előadás eredménye: Résztvevő f. hó 15-én Csáktornyan 59, Alsó-Lendván 103, Letenyén 498, Becsehelyen 164, Légrádon 160, összesen 1004; hozzáadva az előbb kitüntetett 1880-at, mindössze résztvevő eddig 2884 gazda és érdeklődő.

— **Járványos betegség.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet növendékei közül 3 nap alatt 30-an betegedtek meg vérhaszerű béluhurttal. A járásorvos jelentése alapján az alispáni hivatal az intézet bezáratását e hó 18-án sürgőnyileg elrendelte. A legmészebb menő óvintézkedések folytán a bajt szerencsésen sikerült lokalizálni és pár nap múlva megszűntetni. A nem beteg s közelebb lakó tanítónövendékek haza küldettek, a betegek számára pedig a tágas tornacsar-

nok kórházba alakították át. A betegség okozói — valószínűleg — az árnyékszékék, peczegődör s a csatornák, melyek a kuthoz alig néhány lépésnyire állanak s a melyeknek cementoldalai 10 év óta elkopván, a számos megbetegedés okozói lettek. A kuthnak távolabb helyen való ásása ügyében a miniszterium sürgősen megkeresett. A betegek e hó 21-ére mindnyájan meggyógyultak s így a legszükségesebb egészségügyi intézkedések megtétele után, egy hét múlva az előadások ismét megkezdhetők lesznek.

— **A kir. államépítészeti hivatal** a közigazgatási bizottság elé terjesztette a megyebeli törvényhatósági közutak fentartására 1899. évben adományozandó fedenyagról szóló felosztási kimutatásokat. Hogy a kavics-felosztás már a f. évi február havi közigazgatási gyűlésen véglegesen megállapítható legyen, annak járáások szerinti tárgyalására határnapok lettek kitűzve. Még pedig a többi közt: Perlakra 1899. február 7. d. e. 10 órája, Csáktornyára 1899. január 24. d. e. 9 órája.

— **Mura-Szent-Mártonból írják**, hogy ott az idén anyai a házasanaló, a mennyi emberemlékezett óta nem volt. A sok fiatal között van egy 68 éves özvegy ember, ki egy 19 éves leányt vesz nőül. A sok házasságnak — azt mondja a nép — a nagy gyümölcs-termés az okozója, mert a népek a lakodalomhoz szükséges pénz is, meg almabóra is van, de meg az almabortól kedve is a házasságkötéshez.

— **Kosárfonó tanfolyam.** A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. Miniszterium magas támogatásával és a helybeli állami tanítóképző-intézetben rendezett tanfolyamon jelenleg a lendvai járásnak 10 embere vesz részt, még pedig Kapczáról 1, Petesházáról 4, Felső-Lakosról 3, Gyertyánosról 1, Lapányból 1.

— **Agyonütötte a fa.** Petkovics Márk mura- királyi földműves fát irtott az erdőben, egy fa kidöntésénél azonban, hiányozván a kellő elővigyázat, a ledülő szálfa a szerencsétlen embert agyonütötte.

— **Felhívás** a t. szőlőtermelő közönséghez! Van szerencsém az e hó 22-én, vasárnap délután 3 óraker a községi népiskola tantermében, a szőlőfelújításról tartandó előadásomra, s ezt követőleg a szőlészetre vonatkozó eszmecserékre, mindazon tisztelt szőlőtermelő urakat és hölgyeket, kik a szőlőfelújítás iránt érdeklődnek, megjelenésre felkérni és tisztelettel meghívni. — Csáktornya, 1899 január 20. Guzman Dénes kir. szől. és bor. felügyelő.

— **A draskoveci posta ügye.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak a pécsi posta- és távirda igazgatóság útján leadott azon rendelete, mely szerint Draskovecon az érdekl. községek által felállítatni kért postahivatal létesítését azon okból, mivel a megkivántató 225 forintnyi évi hozzájárulást az érdeklenség megtagadta, mivel továbbá ezen postahivatal áldozatok árán való felállítását sem közigazgatási, sem egyéb közérdekek indokolták nem teszik és mivel a közönség postai igényei a közelfekvő mura- királyi postahivatal által kielégíthetők, megtagadta.

— **Ingyen szederfa csemete.** A földművelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa cse-

metét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik. Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő. Ha a csemeték magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak. Sövény alakításánál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemetét számíthat. Kik csemetét akarnak, ezt s ü r g ő s e n jelentsek be. A földművelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegszárdon Tolnamegye.

— **Marczali nagy képes világtörténete** megjelenik heti 30 kros füzetekben és 8 frtos kötetekben, megrendelhető F i s c h e l F ü l ö p (Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan. Mutatványfüzet kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

— **Különös szerencse.** Olvasóink bizonyára emlékeznek arra, hogy a budapesti bankház T ö r ö k A. és T s a ezelőtt is mily szép és nagy nyerevényeket juttatott vevőinek; a m o s t befejezett 3. osztálynál ismét a l e g n a g y o b b f ö n y e r e m é n y t 80.000 koronát nyerték a 83061. sz. sorsjegyre, továbbá több 5000, 2000, 1000, 500 koronás és több egyéb nyerevényt fizetett ki ezen szerencsétől kegyelt főurda. Minden oldalról biztosítanak, hogy a Török A. és Tsa bankháza a nyerevényeket az érdekelteknek nagyon pontosan fizeti ki, vevőiket pedig jól és megbízhatóan szolgálja ki; ennél fogva Török A. és Tsa budapesti bankházát olvasóinknak legmelegebben ajánljuk, mert ezen czég a bizalmat megérdemli.

— **Szerencsés választást** ejtett a gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár részv. társ. ezelőtt 6 hónappal vezérigazgatójává választván a szakörökben általán tekintély gyanánt elismert S á r k á n y Arnold pestmegyei virilis földbirtokost. — Az új vezérigazgató minden ízében modern ember, állásának elfoglalása után pár héttel külföldre utazott, tanulmányozandó a cognac-ipartéren előfordult haladásokat. A franciaországban látott újítások és az Angliában a szakgépek körül tapasztalt javítások és új alkotások arra bírták Sárány urat, hogy a vezetése alatti gyárat új angol gépekkel lássa el és a gyártást teljesen új modern alapokra fektesse. A megfelelő munkálatok immár befejeztetvén, az Esterházy gyár a legmagasabb színvonalra emelkedett s a máris mutatkozó eredmény már most is igazolja, hogy a gyár vezetése tényleg szakavatott és hozzáértő kezekbe került.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hasfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, közhvényél, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölés mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménynek használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

Felolós szerkesztő:

M A R G I T A I J Ö Z S E F

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me Margital Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

L a p o r.

Ako vu takov varaš idemo, gde su fabrike, čudnovatu dimnatu duhu ima zrak: ova duha je od dima lapora. Fabrike bi komaj moći bilo kuriti s drévom, jer drva su skupa, drugo pak, da nedaju takovu toplinu, kak lapor. Za to lapora po velikih varašov nem samo po fabrikah, nego i pri hižah hasnuju, jer lapor vekšnu toplina da, kak drva. Im znamo, da još i selski kovač ima rado lapora. Lapor je rudo, koje v ognju s jakim plamenom gori i dušlivu duhu daje.

Lapor se nalazi vu zemlji, gde više kilometrov dugu i više metrov duboku postojbinu čini. Na ovih postojbinah su negda velike šume stale. Od velike sunčene vrućine su velike drevje bile. Drevje se samo, ali pak od potresa se sprehitilo i pod zemlje došlo. Pod čuda vremenom od žmekhoće zemlje, koja je drevje zakrivati počela, i od znutarnje zemljene vrućine je drevje počelo se včrnuti i pomalem na lapor se obrnuti. Na nekih komada lapora još i vezda videti ustrojbu dréva. Čim duže je lapor pod zemljom, s tem črneši, svetleši i tvrdeši postane.

Od najbolšega lapora jedna kila tuliko topline da, kak 6 kil bukovoga dréva. Ako barnastoga lapora v jednim železnim čevu

topimo, onda na kraju čéva bude plin došel, kojega ako vužgemo bude, svetlim plamenom gorel. To je plin (gáz) s kojem po velikih varaših svetiju vulice. Plina vu fabrikah delaju, i jer je jako fal, za to ga vezda već zvekšinom hasnuju i po stanjih. Naprioliko po Budimpeštu vulice i stanje s plinom razsvětiju.

Ali iz lapora ne samo plin dobiju, nego i ostane črna tekućina, to je katran, kojega za krove, ladje mazanje hasnuju. Stupe i kolje s katranom namočiju, da v zemlji ne sprhniju.

Dakle vidli smo, da iz lapora plin i katran moći zvaditi. Je, ali zato još nekaj ostane v čevu. To je očišćeni lapor, tojest koks. Ovaj nema nikakvu duhu, i jako veliku toplinu daje; zato ga i za drage peneze kupiju.

Lapor človečoj pokolenju neprecenitoga hasna daje. Ako lapora ne bi bilo, već bi zdavnja bile sve šume uništene, nebi imeli s jim kuriti fabrike, paroladje, vlake.

Engleska samo laporu more hvaliti svoje bogatstvo.

Dijamant je ne drugo kak lapor, koj se je skriztalizeral.

I mi imamo laporne rudnike v Borsod-, Sopron- i Baranjavármegijah, takaj se mnogo lapora nahadja vu Medjimurju, ali ov lapor nije još dosta zrel.

Konoplje.

Človeče tělo nije obskrbleno s naravskom odelom, kak živinsko tělo, zato umjetno mora si odělo delati. Odělo naše z vekšinom je z platna. Stolnjaki, postelinjav, k gospodarstvu potrebne ponjave, vreća se z platna delaju. Fineše platno z lena, jakše pak s konoplja delaju.

Konoplje na jeden ali poldrugi méter visoko zraste. Jako nevugodnu duhu ima. Kad konoplje odcvete, onda se poče žutili, i onda ga s korenjom vun poskubuju, izčupaju. Semeno konoplje samo onda bereju, čupaju, kad se seme već dozorilo. S konopljenoga semena ulje prešaju, koje se lenovolje zove. Konopljino seme pak dobro hranu daje pticam.

Izčupano konoplje v snope zvežeju, na sunce postaviju, da se dobro presuši, onda pak v plitvu vodu postaviju i tak dva tjeđne moćiju, onda opet vun spobereju i sušiju. Posušeno konoplje onda tereju, zatim pak grebenaju. Niti, koje med zobcov grebeno ostaneju, činiju kućinu ili svlak, s kojega za vreće i ponjave potrebne najgrobeše konce delaju. Čiste svetle i lěpe niti, tojest predivo pak skup svežeju i po zimi ženske, devojke delaju predivo ž nje.

Konoplje se v aprilu seje, gusto, da dugi i tenki zraste, jer debelo konoplje neda tak fine niti. Konoplje po čelim orsagu plodiju. Najbolše v Bácsvármegijji raste. Po brežnih mestih pak lena plodija.

V negdašnjim vremenu je svaki poljo-

Z A B A V A

Jeden folišni kartaš.

Znamo, da »vraža biblija« navěk pači ljudi na ovim svētu. Najvekša pogibelj je s takovim se kartati, koj se folišno igra. Puno ima magarčah na svētu, — ali ovi su najvećši lopovi.

Z medju više folišnih igračah Švicer kerčmar je jednu ljěpu modu iznašel, kak treba drugomu peneze vkrasti. Ni se on folišno igral, pustil je karte na sreću, ali za to se itak brinul, da penezi na svaki način vu njegov žep opadneju.

Zebrał si je malo strahaše ljudi, koji se rado kartaju i zval jih je vu svoju nutrašnju sobu. Navěk je samo jednoga zval, jerbo onda nise moći tak lahko posvaditi, ako se samo dva kartaju.

Ako je Švicer dobil i njemu je posluzila sreća, onda je stoput prosil za odprošćenje i da on nije štel dobiti, on se samo

zabavljati hotel. Drugda pak im posluzi sreća. Vre zutra nazad dobiju svoje novce i t. d. Tak se je spričaval.

Ako pak je on zgubil i da je igrači kraj bilo, srdito je skočil gori, strahovitnim glasom je počel tuliti na srećnoga kartaša:

— Vi ste se folišno igrali! Takvoga cigana ja nepotrebujem vu svoji hiži! Ali mi nazad date moje peneze, — ali pak

Za temi rečmi zgrabil je revolvera i dale kriči:

— Ali pak tu vcrkneš folišni pes!

Ovi su se zvekšinom prestrašili i na zadnje ja sam nebi rad za par vušivih forintov smrt podnesel. Jošče su oni njega prosili da:

— Nana! Prosim! Im ja dam na zad! Tu jim je! Teššek! Kuliko je bilo? Moja duša je čista; nisam se folišno igral. Ako pak si ravno tak misliju . . .

— Ja si nikaj »tak« mislim — kriči kerčmar — ja istinito znam, videl sem. Od

kraja sem vas pazil. Morete radi biti, da sam tak dober, da vas ne strelim, kak psa! . . .

Tak se onda moral veseliti, da je barem zdravu kožu odnesel dimo. Tak dalko je išlo to, da se već nitko neufal s krčmarom kartati.

Ravno su se vu Švicerovi krčmi od toga spominali, da je jeden husarski stražamešter došel nutri. I njemu su to povedali. On si je pak mislil: čekaj galženjak, budem ti ja već pokazal. I taki je rekel:

Moja gospoda! naj me počekaju. Za fertalj vure sem opet ovdí. Onda pak vi ljěpo po jednim idite vun, pak čekajte, dok vas zval budem.

Tak je i bilo kak je rekel. Da je sam ostal, počel je ževati i kleti:

— Ve su me ravno svi tu ostavili, kad se hoćem zabavljati. Denes sem sto forinte dobil, pak se nemam s kim zabavljati. Da bi barem jeden bil tu ostal, barem bi se kartali.

delavec plodil lena ali konoplje, da za obitelj svoju potrebnu platnu si priskrbi, i po nekojih mestah još i denes dela gazdarica sama ne samo mužko i žensko flačno, nego i dela za stolnjake, postalinjav potrebno platno. Najnovše se jako hasnuje z pamuka napravljeni batist, koj je taleši i lepši ali ne tak jaki kak platno.

KAJ JE NOVOGA?

Prošnja.

S poštovanjem prosimo naše stare prijatelje, naj svoje predplate ponoviti, a naše novine svojim poznancom preporučiti dostojno!

Urednik osobito i na to prosi suradnike naših novin, naj se iz nas niti u novim letu nespozabiju.

Izdatelj naših novin pak prosi, da bi predplatne duge dostojali stari predplatnici poslati, ar bez penez nije moći novine štampati i rezpošiljati.

Cěna naših novin je:

Za čelo leto	4 frt.
Za pol lěta	2 frt.
Za fertalj lěta	1 frt.

Zaklal ga je možar.

Po selah, osobito med srblijanil je jošte i vezda ta navada, da po vekših svetkov s možari strelaju pred cirkvom. — Na tri kralje, kad su srbei svojega božica obdržavali, su ravno tak u Bács-Földvár zvanoy občini na čast svetka strelali. — Dakako deca su se najbolje zabavljala nad pucanjem. Navada je možare s pušenim prahom naphati, gori pak se žuta zemlja nabije, da bolje pukne. Tak su to i vezda delali. Ali kak je, kak ne, med zemlju se nekak jeden komad olova zmotalo. Kad su iz možara strelili, komad olov je vun zletel i jednoga 16 ljet staroga dečka s tak-

vom silom v sluh vudril, da se dečko odmah mrtev zrušil skupa. Iztraga vezda išće, koga terši odgovornost.

Vkanjljvec.

Za pokojnoga Rudolfa princa još i vezda vnogi veliju, da nije vumrl, nego da jošte i vezda putuje po orsagu zveksinim kak putnik. Ovo vnogi nevaljanci za svoj hasen obrneju tak, da takve ljudi dobro spovkaniju. Tak se to dogodilo vu Petrovselo zvanoy občini, gde je k jednomu premožnomu gazdi stupil jeden visoki mladić ves razdrapan i za noć je stan prosil. — Gazda mu je prikladno dopustil, da noć u hiži niegvi pribavi. Putnik je na spitavanje gazde jako tajne i nerazumne odgovore daval, a na zadnje pak je rekel, da je on Rudolf princ, koga je otec presilil, da se skriva zato, ar je Rotšildovoga sina strelil. Na to je napre zel jednu mošnju srebernimi forinti napunjenu, i jednoga forinta je dal gazdarici, da mu nekvu vočerju pripravi, a gazdi pak, da mu nekvu pitvinu donese iz krěme. Gazda je odgovoril, da on ima svoje vino, koje je bolše, — kak iz krěme. Po večerji su se još dugo spominali i med tem toga je putnik vnogo pripovedal. Kazal je nekvo pismo, s kojom, kak je rekel, v kojem goder poreznim uredu more toliko penez dobiti, kuliko samo hoće. — Za tem su si mirno legli. Ali mošnju je gazdi dal, da on spravi peneze, doklam mu bude trebalo. Drugi dan v jutro je putnik zaprosil gazdu, da mu nekvu opravu i cipele kupi i da mu dimo donese, jer — veli — neće, da bi ga gdo videl. Gazda je vćinil volju svoga gosta i za sveskupa je dal 60 forinte. Doklam je gazda to sve kupoval, tak dugo se žena trsila i žurila, da finoga i dobroga obeda složi. Posle obeda je putnik s kese vun zel forinte i 80 forintov nabrojil gazdi za opravu i podvorbu. Gazda se na to još bolje razveselil i ponudil je svoju priliku, da ga odpeia v drugu občinu. Putnik je drago primal i obećal je, da na tronuš dojde, nebude se z njega spozabil, nego ga za bogatoga vćini. Ali komaj su v občine vun došli, — dobežal je kočiaš i veli, da ga putnik poslal, da mu onu razdrapanu opravu donese, koju je ostavil ovdí. Opravu su odmah skup slo-

žili i odposlali za njim. Ali doklam je kočiaš nazaj došel, ne ga bilo, niti putnika, niti kola, niti konje, jer je putnik pod onim vremenom, doklam je kočiaš dimo išel, se odpeljal. Gazda je na to odmah k občinskom hižam išel i odnesel je sobom peneze, koje je dobil. Tam je onda vladstvo šokazalo, da su penezi svi krivi. — Redarstvo vezda išće toga prefriganoga vkanjljivca.

Assentacije.

Assentacije budu se ovo leto vu našoj okolici vu sledećim vremenom obdržale: Vu Čakovcu od 4-ga aprila do 8-ga. Predsednik bude: gosp. dr. Tuboly Gyula. — Vu Lenteji od 9-ga aprila do 12-ga. Predsednik bude: gosp. Hauser János. — Vu Lendavi od 7-ga marciusa do 13-ga. Predsednik bude: gosp. Hajós Mihály.

Grozovito umorstvo.

V Puszta-Kürt zvanoy občini se ove dane grozovito umorstvo dogodilo. Jeden zemeljski gospon je po trgovičnim poslu v Kolozsvár odputuval. Žena, 8 ljet star sin i 7 ljet stara kei su doma ostali. Večer su si ob 10-ti vuri legli spat. Po polnoči su nekvo čudnovato pucanje po vratí čuli. — Gospa je poslala službenicu, da pogledne, gdo to hodi vuni. Kad je službenica odprla vrata, tri jako namazani mužki su vu hižu skočili. Jeden z med njih je odmah službenicu pograbil i nju je zvezal. Drugi dva su se pak počeli s gospom i s decom nacukavati. Gospu su zaklali a decu pak v blazinišću zadušili. Z ormarov su više drage stvari spobrali i s tem odhadjali z hiže. — Med tem toga se jeden z med njih obrnul k službenici, koja je zvezama na zemlji ležala i rećmi: — No da niti ti nebudeš mogla govoriti — ju je s nožom vpičil. Ali nož je samo njoj ruku dostigel. Na vrišćanje su na fletnoma došli ljudi, koji su oslobodili službenicu z vožov. Do vezda su jednoga zločinca vlovili.

Da je to krěmar počul, taki je ponizno išel k husaru i veli.

Nesem navaden se kartati, nego ako oni ravno potrebuvaju — sluga sem jim.

— Hvala-hvala gospon Švicer. Kaj se budemo igrali?

— Kaj zapovėju. Ali nekaj bi jim rekel: Idemo vu moju sobu, tam nas nebude nitko bantual.

Stražamester je već znal, kuliko je vur. Odkapčil si je sablju i veli:

— Sablju tu ostavim, da me nebude pačila pri igraći.

Švicer se veselil, da se tak lehko od sablje odslobodil i s veseljem je peljal stražameštra vu svoju sobu.

Stražamester si po putu mislil:

— Ako on dobi, onda budem ja njega držal za folišnoga, ako pak ja dobim, onda bude on mene za folišnoga držal. Sve jedno. Denes budem ga naravnal.

— Svaki dene pred sebe sto forintov,

poćemeju se igrati. Husaru je poslužila sreća. Za jednu vuru krěmar nije imel više pred sobom, kak deset forintov. Husar je peneze 180 frtov vu bugjelar del. Krěmar je zgubil i zadnju desetaću. Srdito skoći gori:

— Gespon! Oni su se folišno igrali. Sim dajte moje peneze, drugać . . .

Već je revolver vu ruki bil.

Husar kak da bi se prestrašil, zdrhtećum rukum davle na zad peneze:

— Tu su vam! Primiti je! Najte tak zijati. Im znate, da se soldat nesme kartati. Tiho budite.

Krěmar z veselim obrazom prime bugjelara i revolvera, pogledne ga i smejuć hiti ga doli, zakriči na krěmara:

— Lopov! Im je ova pistola ně na bita.

Z tem pak odpre vrata i veli:

— Naj idu nutri gospoda!

I taki dojdeju nutri sva ona gospoda, koja su predi bila s husarom vu krěmi.

Takaj i par soldatov je došlo, koje je stražamester ta odredil.

— Poćme stražamester krićati na krěmara:

— Sim daj moje peneze, lopov, drugać te strelim, kak cucka i zeme svojega uabito-ga revolvera naprě.

Krěmar je moral sve peneze na zaj dati, ně samo husaru, nego svi gospodi, s kojemi se on gda kartal. Da je sve splatil, onda pak je moral pismeno na to se zavezati, da je on svakoga vkanil, s kim se kartal. Poleg toga pak su ga dva husari pograbil i dobro su ga z batinami naklepali . . .

Z veseljem su se razišla gospoda.

Krěmar pak je do jutra tak zginul, da ga nigdar već ně bilo nazaj.

Tak mu treba!

Iz Preloka.

Iz Preloka nam pišeju, da se je tam vu prošlom letu narodilo 162, a vumrlo 104 peršon; dakle pomnožak je 58 dušah. Broj ženitbah je 32.

Smrtna vadlinga.

V debrecinskoj husarski kasarni se dogodilo sledeće: Jeden husar je pomalem pil s kantinerom kasarne. — Več su nekoliko litrov vina popili, kad se kantiner počel hvaliti, kuliko more on popiti. Husar nije štel pustiti, da bi zvun njega gdo drugi se ufal hvaliti s pijaćom. Zavadlali su se, koj bude jeden liter žganice na jedenput popil, on bude zadobil vadlingu. Husar je v ruku prijel flašu, ali koma je polovicu spil, već se mrtev zrušil na pod. Pajdaši su mislili, da je pijan, pak su se zato niti ne starali zbog njega. Ali kad su zapazili, da se meće po zemlji, su za pomoć požurili. Odnegli su ga v špital, ali pomoć mu nije bila već. Jaka pitvina mu je znutra sve spožežgala. Za kratko vreme je i vumrl.

Zaklal si je oca.

Iz Pozsonya pišeju sledeće zalostno umorstvo: Grosai Janoš 43 let star težak s Dévény-Ujfalu zvane občine je podjednim se svajuvaj s ženom, sinom i šogorom, koj je pri njem stanuvaj. Obitelj se zato dospomenula, ako se nebude otec poboljšal, da ga pospraviju. Ove dane se opet svadil otec sinom, kad je šogor dimo došel i odmah sihu na pomoć išel. Na to je sin prehitil oca na pod i šogor s pripravljenom sekirrom razsekul otcu glavu tak, da je odmah mrtev postal. Žena je sve to mirno gledala. Gđa su se ovi dva beštianci osvedočili, da već stari neživi, odišli su v krčmu pit, i pili su do tvrdoga večera. Redarstvo je nje i tam spolovilo.

Betežtvo vu preparandiji.

Vu čakovečkoj kr. preparandiji je prošli tijeđen 30 vućenikov zbetežalo. Kajti se je varm. oblast bojala od tifusa, dala je školu zapreti i zdrave dimo poslati. Denešnji den vre niti jednoga betežnika nema, ar su 3—4 dni svi ozdravili. Zrok betega bil je zdenec, koj je blizo kanalah zazidani i kojega je nezdravoga vćinil iz kanalah tekući mlaj.

Veter kak umornik.

V Szent-Tamáš zvanaj občini je on tjeđen veliki veter bil. Po tem velikim vetru je odišel jeden gazda v susednu občinu, da z melina dopela nekoje vreće melje. Jer je pak na melju moral čekati, poleg toga je već večer bil, kad je odhadjal proti domu. I da fletneše dojde dimo, zišel je doli z varmegjinskoga puta i po selskim putu je išel. To je kre jednoga velikoga kanala — v kojim paroladje hodiju — pelal. Već je blizo bil svoga doma, kad najedenput je veter prehitil mu kola v kanal, gde je dosta duboka voda bila. Vreća s melom su se

na njega prehitila tak, da se niti ni mogel genuti i tak se vtopil. Domaći, koji večer ni su ga mogli dočekati, su ga odmah išli iskat. Samo drugi dan su našli kola s konji zameržjeno. Z težka su razsekli leda i tam su mrtvoga našli gazdu.

Drévo ga je zaklalo.

Petkovics Mark iz Mura-Királya je vu šumi drévo sekel i pri tem delu je tak nepazljivji bil da ga je jedno steblo, gda se zrušilo, zaklalo.

Novo leto.

1899. leto se jako srečno kaže; s nedeljum se počelo, s nedeljum bude završeno. Ravno zato bude ovo leto 53 nedelj. I drugih svetkov bude dosta, jer ne dojdju skupa s nedeljami. Za srečno se drži ljeto, jer 9-i broj, koj pri svakim narodu dobro znači, je svakojačko v 1899. leti. Dva zadnji broji su svaki 9, dva prvi skupa činiju devet. Onda pak dva prve moći razdeliti s 9, onda prve tri, nazadnje pak sve četiri broje moći s 9 razdeliti. Ako sve četiri skup zememo, moreju se razdeliti s 9 brojom. Nadalje s dva zadnje (99) vkraj zememo dva prve (18), ostane 81, i ov se more razdeliti s 9 brojom. 9 put 9 je 81 se more razdeliti, ravno tak 1+8=9. S rećjum svikak samo 9-ti broj se skaže. — Med narodah kinezeri veruju, da taj broj ima čudnovatu jakost. No, ali mi pak onda budemo rekli, da je srećen broj 9-ti, ako svi skupa budemo i ovo leto vu zdravju, veselju, — vu miru živeli.

Krajcari.

Krajcari budu — poljeg naredbe ministeriuma peneznih poslov — još do 31-ga decembra ovo leto vu prometu ostale.

Najvišeša hiža.

Ako gdo na dva ili na tri kate (štoker) hižu zidje, to se nam preveć visoko vidi. Pri nas najvišeša hiža je na četiri kate. Od toga višešu hižu nije smetipri nas zidati. Im se i tak visoka hiža od zdola vidi, kak da bi njoj krov med oblaki bil. Ali v Ameriki još višeše zidine delaju. Tam su pred par leti zazidali hižu na 29 katov visoku. Dakak to je po celim svetu najvišeša hiža. Zidina se za uredje dala napraviti i na kate se s mašinom pelja gori. Doli se sedeju v jedno držalo, koje je kak košara, i mašina njih odmah gori zdigne do onoga kata, do kojega hoće. Visoka je ta hiža 177 metrov. 950 sobe su vu njoj i samo na vulicu ima 2 jezero 50 oblokov. Zidanje je 6 million forintov koštalo. 4 jezer službenikov delaju vu njoj i na dan po 25 jezer ljudi se obrneju v njoj. Moremo si premisliti, da je ta hiža još i za Ameriku čudnovata.

Dobre žepne i sténe vure za fal cénu moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravek za fal cénu.

Pěsma iz Bosnje.

Po Bulgarskoj krv se lije, Oko Plevne i Sofije.

A iz Plevne glas se čuje, Osman paša gdje tuguje.

Tužni osman lije suze, Pa u ruke pero uze. Svom sultanu piše sade, Slušaj care moje jade.

Slušaj care moje jade, Oko Plevne rusi tvoje, Oko Plevne rusa mnogo A ja care iznemogo.

Osta care ja bez svega, Već pomalo nisam bega. Nisam beži nema hrane, Nema hrane nigde Bane.

Nit imade šećer kave, Nit uživam kakve slave. Ništa care nema ovdi, Izvan jedne hladne vode.

Od svuda nam propast grozi, Gledaj care sad pomoz. Jer ovlada svuda tama, I pomrća mjesec nama.

Sa svih strana vatra sijeva, A rusija svud uspjeva. I lome se sablje gole, To me care ljuto bole.

Ta me rana ljuto tišti, Gledaj care mira isti. Mira isti, ništa drugo, Jer nemogu vako dugo.

Što da činim sad mi reci, Čeko sam te šest mjeseci. Pa sve care zabadava, Pade Plevna pade slava.

Za nas više nema nade, Nema naše Plevne pade, Pade Plevna pade dika, Pade care dična slika.

Složil: **Perger József.**

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtlig
Buza	Pšenica	9-25	—
Zab	Zob	5-80	—
Rozs	Hrž	7-—	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	5-10	—
» » ó	» stara	5-20	—
Árpa	Ječmen	5-75	—
Fehér bab uj	Grah beli	6-—	—
Sárga » »	» zuti	5-50	—
Vegyes » »	» změšan	5-25	—
Lenmag	Len	8-—	—
Bükköny	Grahorka	5-50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szark.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító)

Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan lá.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi

alkálikus természetes savanyuvíz

MINT NYÁLKA OLDÓ SZER

ugy magában mint meleg tejjel vegyítve
KÖHÖGÉSNÉL, REKEDTSÉGNÉL.

TÜDŐHURUTNÁL stb.

legjobb gyógsikerrel ajánlatik.
**NEHÉZEN EMÉSZTŐ, GYOMOR-
HURUTNÁL KITŰNŐ HATÁSA VAN**

Kapható:

T O D O R R. czégnél.

625 8—10

XVI. ÉVFOLYAM.

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetkezet
t. cz. tagjai

folyó év február hó 12-én délután 3 órakor Csáktornyan

a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat helyiségében tartandó

közgyűlésre,

hivatkozva az alapszabályok 20*) §-ára tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y A K :

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A felügyelő bizottság jelentése.
 3. A folyamatban levő VII. és VIII. csoportri számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
 4. Igazgató és aligazgató, 4 igazgató-tanácsi tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
 5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
 6. Netáni indítványok.
- Csáktornyan, 1899. január 14-én.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetétet képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesé, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

A Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1899. évi február hó 21-én délután 2 órakor tartja meg intézeti helyiségében

III. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

a melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
4. A múlt évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása; az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Igazgató, aligazgató, négy igazgatósági tag és a felügyelő bizottság megválasztása.
6. Az igazgató, aligazgató és könyvelő fizetéseinek megállapítása.
7. Esetleges indítványok megvitatása.

Kelt Csáktornyan, 1899. január 7-én.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétesse.

A választási jog azonban nem csak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtassék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. cz. részvényesei 1899. évi február hó 11-én délután 3 órakor Csáktornyan a
társulat saját házában tartandó

XXVII. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje:

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása és a felülvizsgált évi számadások feletti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szervezetkezeti állományról.
- f) 6 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- g) Néhai Löbl Jakab, volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1899. évi január hó 5-én.

Az igazgatóság.

42. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (41. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 2 hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1899. évi február hó 8-ig az intézet pénztárába letétessék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

A Csáktornyan székelő

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1899. évi február hó 18-án délután 3 órakor saját helyiségében

XVIII. rendes közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámla beterjesztése s e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalékok meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Az elnök, igazgató, aligazgató, négy igazgatósági tag és a felügyelő bizottság megválasztása.*)
5. A részvénytöke felemelése és ennek folytán az alapszabályok 52. §-ának módosítása.
6. Netáni indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) 59. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva, és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nemcsak személyesen, hanem távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényt szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízott által szavázó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtsassék.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.